

Kişisel Verileri Koruma Kurumu Tarafından T.C. Kimlik Numaralarının İşlenmesi Hakkında Rehber Yayımlandı

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ("**Kanun**") kapsamında kişilerin Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası ("**T.C. Kimlik Numarası**") bilgisi özel nitelikli kişisel veriler kategorisinde yer almayıp, genel nitelikte kişisel veri kategorisinde kimlik verileri kapsamında değerlendirilmektedir. Bununla birlikte uygulamada, aynı veri işleme amacı farklı verilerin işlenmesi ile de elde edilebilecek olsa da doğrudan T.C. Kimlik Numarası verisinin işlenmesi yoluna gidiliyor olması T.C. Kimlik Numarası verisinin kişinin diğer kişisel verilerine de erişim imkanı sağlayabilecek mahiyette bir veri türü olması sebebi ile eleştirilmektedir.

TC Kimlik Numaralarının işlenmesine ayrı hassasiyetle yaklaşılması gerektiği şüphesizdir. Nitekim, Kişisel Verileri Koruma Kurulu ("**Kurul**"), Yemek kartı hizmeti sunan veri sorumlusuna ait mobil uygulamada T.C. kimlik numarasının işlenmesi hakkındaki yakın zamanlı bir kararında¹ T.C. Kimlik Numarası'nın genel nitelikte kişisel veri kategorisinde yer almasına karşın, niteliği itibarıyla genel nitelikteki diğer kişisel verilere nazaran daha önemli bir veri olduğunu ve ilgili kişiler açısından bir veri ihlali halinde daha büyük zararlara yol açabileceğini değerlendirmiştir. İlgili kararda, aynı amaca T.C. Kimlik Numarası işlenmeden ilgili kişilerin haklarını daha az sınırlayan diğer verilerin işlenmesi suretiyle de ulaşılabileceği dolayısıyla Kanun'da belirtilen genel ilkelerden kişisel verilerin işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ilkesi işlenmesine aykırı davranıldığı tespitinde bulunulmuştur.

Uygulamada veri sorumluları tarafından birçok örnekte T.C. Kimlik Numarası'nın farklı yöntemler mümkün olmasına rağmen Kanun'un genel ilkelerine aykırı olarak doğrudan işleniyor olması ve bu doğrultuda yapılan eleştiri ve şikâyetlerin artması akabinde T.C.

¹ <https://kvkk.gov.tr/Icerik/7782/2023-1430>

Kimlik numarasının işlenmesinde dikkat edilmesi gereken hususlarda bilgilendirme yapmak amacıyla Kişisel Verileri Koruma Kurumu ("**Kurum**") tarafından 16 Ocak 2024 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numaralarının İşlenmesi Hakkında Rehber ("**Rehber**") yayımlanmıştır. İlgili Rehber'e [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Rehber'de T.C. Kimlik Numarası'nın resmi, özgün ve değiştirilemez nitelikte olduğu ve ilgili kişilerin diğer kişisel verilerine ulaşılmasında da kolaylık sağlaması sebebiyle veri sorumluları tarafından işlenmesinin tercih edildiği tespitinde bulunulmuştur. Bununla birlikte, Kurul kararları ile de paralel olarak, T.C. Kimlik Numarası'nın özel nitelikli kişisel veriler arasında yer almamasına rağmen ilişkili diğer kişisel verilere erişimi mümkün hale getiren niteliği sebebiyle ilgili kişiler üzerinde olumsuz etkiler oluşturma ihtimali olduğu ve dolayısıyla genel nitelikli kişisel veriler arasında yer alsa da bunlardan daha yüksek bir öneme sahip olduğu değerlendirilmiştir.

Rehber'de ayrıca, Kanun'un 4. Maddesi'nde yer alan genel ilkelerden kişisel verilerin işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması ilkesi tekrar açıklanarak, başka bir kişisel verinin işlenmesi ile de aynı amaca ulaşmak mümkün iken T.C. Kimlik Numarası'nın işlenmesinin ilgili kişilerin kişisel verilerinin korunmasını isteme hakkını daha fazla sınırlayan bir müdahale teşkil edeceği ve gereklilik ile orantılılık ilkelerini ihlal edeceği değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda Rehber'de, bir mobil uygulamada kişinin kimliğinin doğrulanması amacı telefon numarası ile de gerçekleştirilebilecekken T.C. Kimlik Numarası'nın doğrulama amacıyla işlenmesi gereklilik ve orantılılık ilkelerine aykırı olarak örneklenmiş, ve T.C. Kimlik Numarası'nın işlenmesinde varsa ilgili kişilerin kişisel verilerinin korunması hakkına daha az müdahale eden yöntemlerin tercih edilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Rehber'in devamında ise yol gösterici olması amacıyla T.C. Kimlik Numarası'nın kanunlarda açıkça öngörülmesi işleme şartına dayanılarak yapılacak veri işleme faaliyetleri

için mevzuatta işlenmesinin ve ibraz edilmesinin öngörüldüğü haller aşağıdaki şekilde sıralanmıştır.

T.C. Kimlik Numarasının İşlenmesinin Öngörüldüğü Durumlar	T.C. Kimlik Numarasının İbraz Edilmesinin Öngörüldüğü Durumlar
Mal ve Hizmet Alışverişi için Fatura Düzenlenmesi	Pay Sahibi Olunan Şirketin Genel Kuruluna Katılım
Sipariş ve Kargo Teslimatı	Mesafeli Sözleşme Yapılması
Posta Gönderilerinin Teslimi	Genel ve Mahallî Seçimlerde Oy Verme
Elektronik Ticarete Aracı Hizmet Sağlayıcılara Yapılacak Şikayet Başvuruları	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Borsaların Organ Seçimlerinde Oy Verme
Esnaf Tarafından Ticari Elektronik İletim Gönderimi	Sendika Seçimlerinde Oy Verme
Gerçek Kişiler Tarafından, Ticari Elektronik İletimlere İlişkin Ticaret Bakanlığı'na Şikayette Bulunulması	Sendika Temsilcisinin Kimliğinin İşverene Bildirilmesi
Ticaret Siciline Tescil ve Sicil Tasdiknamesi	Noterlikçe Yapılan Kimlik Tespiti İşlemleri
Mahallî ve Genel Seçimler Kapsamında, Seçmen Listelerinin Askıya Çıkarılması, Seçime Girme Yeterliliğine Sahip Siyasî Partiler ile Paylaşılması	Sağlık Hizmet Sunucularında Yapılan Kimlik Tespiti İşlemleri

İcra Takip Taleplerinde Bulunma	Özel veya Resmi Her Türlü Konaklama, Dinlenme, Bakım ve Tedavi Tesislerinin, Ticaret ve Sanat Amacı Güden Bütün İş Yerlerinin ve Öğrenci Yurtlarının Sorumlu İşleticileri ile Bu Gibi Yerlerde Çalışanlar ve Barınanlar; Resmi Dairelerin Yetkili Amirleri; Konutlarda Sürekli veya Geçici Olarak Kalanlar, Çalışanlar veya Konutlarını Değiştirenlerin Kimliklerinin Tespiti ve Bildirilmesi
Noterlikte Yapılan Hukuki İşlemler	Elektronik Ödeme Hizmeti
Tapu Kütüğüne Tescil	Elektronik Haberleşme Sektöründe Kimlik Doğrulama İşlemleri
Dava Açma, İstinaf, Temyiz vb. İstemli Dilekçeler	Spor Müsabakalarına Bahis Oynama ve İkramiye Kazanma
Aile Kütüklerinin Tutulması	Milli Piyango Çekilişlerinden İkramiye Kazanma
Boşanma ve Evliliğin İptali	Kolluk Güçlerinin Kimlik Sorma Yetkisi
Gerçek Kişilere Verilen Tanıtıcı Belgeler	Özel Hastanelerde Biyometrik Yöntemlerle Kimlik Doğrulama
5490 sayılı Kanun Kapsamında İşçileri	

Bakalığı'nca Kimlik Bilgilerinin Paylaşılması	
Kimlik Paylaşım Sistemi	
Hekimler ve Sağlık Çalışanlarının "Beyaz Kod Kullanımı"	
Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kapsamındaki Sigortalıların İşlemleri	
Sendika Kurulması	
Havayolu Bileti Düzenlenmesi	
Karayollarında Tarifeli/Tarifersiz Yolcu Taşıma ve Biletleme	
Karayollarında Kargo Taşıma ile Yetki Belgelerini Alma ve Yenileme	
Yolculuk, Etkinlik ve Spor Müsabakaları Biletlemeleri	
Maaş Ödemesi Kapsamında Toplu Müşteri Kabulü	
Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi	
Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Üyeleri Arasındaki Veri Paylaşımı	

